

Ärakiri
Ärisaladused välja jäetud

OTSUS

Tallinn

16.01.2013 nr 5.1-5/13-001

OÜ Zoovetvaru kaebuse alusel AS Magnum ja selle tütaretevõtjate ning Apteekide Koostöö Hulgimüük OÜ suhtes läbiviidud haldusmenetluse lõpetamine

1. Haldusmenetluse alustamine

OÜ Zoovetvaru (edaspidi: ZV) esitas 09.07.2012 Konkurentsiametile avalduse seoses võimaliku turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega AS Magnum ja selle tütaretevõtjate ning OÜ Apteekide Koostöö Hulgimüük poolt (edaspidi: Kaebus). Kaebuses palus ZV, et Konkurentsiamet uuriks, kas eelnimetatud ettevõtjad kuritarvitavad kollektiivselt oma turgu valitsevat seisundit.

Tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 35 lg 1 punktist 1 algas Kaebuse esitamisega Konkurentsiametis haldusmenetlus.

2. Menetlusosalised

AS Magnum – äriregistri kood 12371718, aadress Vae 16, Laagri alevik, Saue vald, Harju maakond, 76401, põhitegevusala vastavalt äriregistrile ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine.

Magnum Medical OÜ – äriregistri kood 11332521, aadress Vae 16, Laagri alevik, Saue vald, Harju maakond, 76401, põhitegevusala vastavalt äriregistrile ravimite ja muude apteegikaupade hulgimüük.

AS Magnum Veterinaaria – äriregistri kood 10007517, aadress Vae 16, Laagri alevik, Saue vald, Harju maakond, 76401, põhitegevusala vastavalt äriregistrile ravimite ja muude apteegikaupade hulgimüük.

AS Magnum Dental – äriregistri kood 10351798, aadress Aardla 13, Tartu linn, Tartu maakond, 50112, põhitegevusala vastavalt äriregistrile meditsiini- ja ortopeediakaupade hulgimüük.

Magnum Logistics OÜ – äriregistri kood 11331792, aadress Vae 16, Laagri alevik, Saue vald, Harju maakond, 76401, põhitegevusala vastavalt äriregistrile kaubaladude töö.

Apteekide Koostöö Hulгимүүк OÜ – äriregistri kood 11069727, aadress Aardla 13, Tartu linn, Tartu maakond, 50112, põhitegevusala vastavalt äriregistrile ravimite ja muude apteegikaupade hulгимүүк.

OÜ Zoovetvaru – äriregistrikood 10498372, aadress Uusaru 5, Saue 76505, Harjumaa, põhitegevusala vastavalt äriregistrile ravimite ja muude apteegikaupade müük.

3. Faktilised asjaolud ja kogutud tõendid

3.1. OÜ Zoovetvaru 09.07.2012 kaebus

ZV hinnangul on asjaomaseks kaubaturuks ravimite hulгимүүги turg Eestis, mis hõlmab kõiki ettevõtjaid, kes tegutsevad Eestis ravimite hulгимүүjatena – nii humaan- kui ka veterinaarravimite hulгимүүjatena. Ettevõtja, kellel on olemas vahendid ja teadmised tegutseda humaanravimite hulгимүүjana, saab tegutseda ka veterinaarravimite hulгимүүjana. Ravimite hulгимүүja seisukohalt on erinevate ravimite hulгимүүgi võimalused ja tingimused sarnased, mistõttu on ravimite hulгимүүjatel väikeste investeringutega võimalik ümber orienteeruda, kas humaanravimite hulгимүүgilt veterinaarravimite hulгимүүgile või vastupidi. Seda tõendab ainuüksi asjaolu, et lähtudes Ravimiameti 2012. a I kvartali statistilistest andmetest tegelevad nii humaan- kui veterinaarravimite hulгимүүgiga Magnum Veterinaaria AS (edaspidi: MV), Tamro Eesti OÜ ja Medapta OÜ. Lisaks on veterinaar- ja humaanravimid omavahel osaliselt asendatavad ja kuuluvad seeläbi vähemalt teatud ulatuses samasse kaubaturgu.

ZV märkis, et MV, OÜ Magnum Medical, AS Magnum Dental ja Magnum Logistics OÜ on ühte kontserni kuuluvad ühel kaubaturul tegutsevad ettevõtjad ehk üks ettevõtja KonkS § 2 lg 3 tähenduses.

ZV avaldas kahtlust, et AS Magnum kontsern ja Apteekide Koostöö Hulгимүүк OÜ (edaspidi: AKH) kuritarvitavad kollektiivset turgu valitsevat seisundit, kuivõrd nimetatud ettevõtjad on võrdväärsete kokkulepete korral pakkunud erinevatele äripartneritele erinevaid tingimusi, pannes osad neist sellega ebasoodsasse konkurentsiolekorda. Lisaks on eelnimetatud ettevõtjad, eelistades omavahelist koostööd, kehtestanud kolmandatele isikutele ja konkurentidele ebaõiglaseid müügihindasid. Kollektiivse turgu valitseva seisundi kuritarvitamise kahtlus on ZV-il tõusetunud alljärgnevatel põhjustel.

Esiteks tegutsevad AS Magnum kontsern ja AKH ravimite hulгимүүgiturul ZV arvates ühtse majandusliku üksusena. AS Magnum ja selle tütarettevõtjate majandusliku ühtsuse osas puudub kahtlus, kuivõrd kogu MV tegutsemise kestel on AS Magnum pakkunud oma tütarettevõtjale finantsilist ning turunduslikku tuge, mõjutades seeläbi tugevalt nii humaan- kui ka veterinaarravimite turgu. Samuti on ZV-il tekkinud kahtlus, et AS Magnum kontsern ja AKH tegutsevad ühtse majandusliku üksusena. Näiteks, OÜ Magnum Logistics, kes osutab ülejäänud klientidele ravimite ladustamise ja märgistamise teenust eraldi hinnakirja alusel, osutab nimetatud teenust AKH-le AS Magnum kontsernis kehtivate hindadega Magnum Medical OÜ kaudu. Teistele hulгимүүjatele OÜ Magnum Logistics ravimite märgistamise teenust ei osuta. ZV palus Konkurentsiametil kontrollida, kas AS Magnum kontsern on AKH-

le sisuliselt kehtestanud kontsernisisesed tingimused ning seeläbi seadnud AKH teiste konkurentidega võrreldes eelistatumasse positsiooni. ZV märkis ka, et AKH ja AS Magnum vahel on suure tõenäosusega valitsev mõju konkurentsiseaduse (KonkS) § 2 lg 4 järgi, kuid selle tõendamine avalikult kättesaadavate andmete alusel on keeruline. Nimelt on võimalik äriregistri andmetele tuginedes tuvastada, et AKH ainuosanikuks on Apteekide Koostöö AS (registrikood 10676862). Viimatinimetatu aktsionärideks on Evli Bank Plc Customers Pool/Estonian Legal Entities (registrikood 05337550) ja OÜ Holofernes (105151165). Evli Bank plc kaudu AKH aktsionäriks oleva isiku kindlakstegemine ei ole avalike andmete kaudu võimalik. [...]. Seega on AS Magnum ja AKH vahel tõenäoliselt intensiivne koostöö ning ühtsed majanduslikud eesmärgid. AS Magnum kontserni ja AKH vahelise tiheda koostöö olemasolu tõendab ZV-i arvates ka asjaolu, et Magnum Logistics OÜ 2010. a majandusaasta aruandes märgiti äriühingu ühe suurima kliendina peale AS Magnum gruppi kuuluvate ettevõtjate AKH-d.

Teiseks on ZV-i hinnangul selge, et ettevõtjad on ühiselt Eesti ravimite hulгимүүgi turul turgu valitsevas positsioonis. Ravimiameti 2012. a I kvartali statistika kohaselt moodustas MV, Magnum Medical OÜ, AS Magnum Dental ja AKH käive kokku 49,26% ravimite hulгимүүjate kogukäibest (s.o. nii humaanravimite kui ka veterinaarravimite hulгимүүgi käive). KonkS § 13 lg 1 kohaselt eeldatakse turgu valitseva seisundi olemasolu, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest. Seega on Magnum Medical OÜ, MV, AS Magnum Dental ja AKH ravimite hulгимүүgi turul kollektiivselt turgu valitsevas positsioonis.

Kolmandaks on ZV-il tekkinud kahtlus, et ettevõtjad on kuritarvitanud kollektiivset turgu valitsevat seisundit. ZV palus Konkurentsiametil kontrollida, kas kollektiivse turgu valitseva seisundi kuritarvitamine on toimunud turgude omavahelise jagamisega, teenindamise piiramisega ja/või diskrimineerivate hindade rakendamisega. Näiteks on kõnealuste ettevõtjate kontrolli all olevad apteegid (nt Apotheeka kett) keeldunud turustamast teiste hulгимүүjate poolt tarnitavaid veterinaarravimeid. Lisaks on ettevõtjad korduvalt keeldunud täitmast ZV-le tellimusi tellitu puudumise ettekäändel, kuigi tegelikkuses ettevõtjate laoseis võimaldas tellimust täita ning keeldumiste ainsaks eesmärgiks oli takistada ZV majandustegevust. Sisuliselt on järjepidevalt üritatud konkurente, sealhulgas ZV-d, turult välja tõrjuda, piirates teenindamist ja kehtestades ebaõiglaseid ostu- ja müügihindasid ning muid ebaõiglasi äritingimusi. Tihti pakuvad ettevõtjad võrdväärsete kokkulepete korral erinevatele äripartneritele või klientidele erinevaid tingimusi, pannes ettevõtjad sellega ebasoodsasse konkurentsiolekorda. Näiteks vastavalt MV 2011. a hinnakirjale, mis kehtis ka Kaebuse esitamise ajal, oli ravimi [...] tavahind [...] eurot. Samas pakuti ravimit [...] pakkumisena ehk [...]. Nii kujunes tooteühiku hinnaks [...] eurot. Samamoodi kehtis sooduspakkumine hinnakirja järgi ravimile [...], mille tavahind on [...] eurot. Sooduspakkumiseks oli [...] ehk [...], mistõttu kujunes tooteühiku hinnaks [...] eurot. MV on järjepidevalt keeldunud nimetatud ravimeid müümast ZV-le kehtiva hinnakirja alusel ning kehtestanud ZV-le kõrgemaid hindu. Ravimit [...] on ZV-le müüdud hinnaga [...] eurot ühiku kohta ja [...] ravimit on müüdud hinnaga [...] eurot ühiku kohta. Samas on ZV tellimused moodustanud väga suure osa ravimite kogumüügist, mistõttu on arusaamatu hinnakirjas väljapakutud soodustuste mitterakendamine. 2011. a ostis ZV ravimit [...] pakendit kogusummas [...] eurot. Eestis müüdi Ravimiameti statistika kohaselt 2011. a kokku [...] pakendit ravimit [...]. Seega ostis ZV ligikaudu [...] ravimi müügikogusest. Ravimit [...] ostis ZV 2011. a [...] pakendit summas [...] eurot. Nimetatud ravimite müüdi Ravimiameti statistika järgi Eestis 2011. a üksnes [...] pakendit ehk ZV ostis ligi [...] kogumüügist. MV esindaja väidab ZV-le saadetud e-kirjas, et arvestades tellitavaid koguseid ei ole soodustuste tegemine justkui

võimalik. Samas on eelnimetatud ravimite tootja ([...]) ise kirjutanud, et ZV-le tuleks pakkuda hinnasoodustust.

Ühtlasi juhtis ZV tähelepanu sellele, et ravimitootjad tarnivad konkreetseid ravimeid enamasti üksnes ühele Eestis tegutsevale hulgimüüjale, kes on selle tootja määratud sissevedajad. [...] sissevedajaks on MV. Seetõttu on teistel hulgimüüjatel võimalik osta ravimeid üksnes nimetatud hulgimüüjalt. Puudub mistahes põhjus mitte arvestada soodustusi ka ravimite müümisel teistele hulgimüüjatele. Ometi on MV kehtestanud ZV-le tavapärasest hinnakirjast kõrgemad hinnad, põhjendades seda asjaoluga, et ZV justkui ei ole klient. ZV järelepärimisele võimaluse kohta saada MV kliendiks, vastas MV 13.12.2011 e-kirjas ühe lausega: „mine kraadi kehatemperatuuri.“ Taoline vastus ilmestab MV suhtumist teistesse ettevõtjatesse ja ausasse konkurentsi.

Erinevate klientide suhtes ebaõiglaste hindade kehtestamisest annab märku ka asjaolu, et MV rakendab üksnes teatud klientidele nn [...] [...]. ZV-le teadaolevalt ulatub allahindlus [...] -ni. Arusaamatul põhjusel nimetatud [...] näiteks ZV-le ei rakendata ning ei selgitata ka soodustuse kohaldamise tingimusi.

3.2. AS Magnum ja AS Magnum Veterinaaria vastus kaebusele

Konkurentsiamet palus 20.07.2012 AS-ile Magnum ja MV-le saadetud taotluses viimastel esitada Konkurentsiametile põhjendatud seisukoht ZV Kaebuses toodud asjaolude ja seisukohtade suhtes.

AS Magnum ja MV esitasid Konkurentsiametile ühise seisukoha ZV Kaebuse suhtes (käesoleva alapunkti raames on AS Magnum ja MV edaspidi ühiselt nimetatud MV). Ettevõtjad märkisid, et ZV on suurim veterinaarravimite hulgimüüja Eestis, turuosaga ca 50%. Mitmete oluliste veterinaarravimite maaletoomiseks omab ZV ainuõigust, seejuures on tegemist ravimitega, millel puudub asendusravim. Selliseid veterinaarravimeid on MV-le teadaolevalt üle 50. Samuti on ZV 12 veterinaarravimi tootja osas ainumaaletooja. ZV kliendibaas koosneb valdavalt suurklientidest, kelle ZV on endaga ära sidunud. Samas kui ülejäänud hulgimüügi ettevõtjad Eestis (sh MV) konkureerivad üksnes järelejäävate väikeklientide pärast. Eeltoodud põhjustel on MV seisukohal, et ZV saab tegutseda sõltumatult muudest turuosalistest KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Turgu valitseva seisundi olemasolu tuleb antud juhul ka eeldada tulenevalt ZV suurest turuosast.

MV märkis, et turgu valitseva seisundi kuritarvitamine eeldab turgu valitseva seisundi olemasolu, mistõttu enne kui KonkS § 13 lg 1 alusel saab hinnata isiku turujõudu, tuleb ära piiritleda asjaomased kaubaturud. ZV on oma avalduses leidnud, et asjaomaseks tooteturuks on ravimite hulgimüügiturg tervikuna. MV arvates puudub Eestis ühtne ravimite hulgimüügiturg, vaid turumääratlus sõltub ravimiliigist. Humaan- ja veterinaarravimid asuvad erinevatel tooteturudel nii klientide - patsientide vaatenurgast kui ka hulgimüüjate vaatenurgast. Arvestades humaanravimite spetsiifikat ja asjaolu, et veterinaarravimeid kasutatakse ainult loomadel (vt RavS § 6 lg 1, § 27 lg 1), ei ole patsiendi seisukohalt võimalik humaanravimit asendada veterinaarravimitega. Eeltoodu omakorda mõjutab ravimite käitlemist ka hulgimüügi tasandil. Juhul, kui hulgimüüjate seisukohalt asuksid veterinaar- ja humaanravimid samal kaubaturul, siis tegutseksid mõlemal turul samad ettevõtjad. Tegelikult aga, kui vaadelda kasvõi ZV enda poolt Konkurentsiametile esitatud hulgimüügiturgudel tegutsevate ettevõtjate nimekirja, siis veterinaarravimite hulgimüügi ja

humaanravimite hulgemüügiga tegelevate ettevõtjate nimistu ja turuosad märkimisväärses ulatuses ei kattu. ZV kaebuses esitatud viide, et MV, Tamro Eesti OÜ ja Medapta tegutsevat samaaegselt mõlemal tooteturul, on eksitav. Tamro Eesti OÜ turuosa veterinaarravimite turul on vaid 0,3% ja Medapta OÜ oma 0,04%-lise turuosaga tegi 2010. a ilmselt veterinaarravimitega seoses mõne üksiku tehingu. Humaan- ja veterinaarravimite hulgemüüjate kattumine piirdub peamiselt seega sellega, et MV-ga samasse ettevõtete gruppi kuulub humaanravimite hulgemüüja. Turumääratlust selline üksik kattuvus ei mõjuta, seda enam, et kattuvus esineb ettevõtete grupitasandil, mitte ettevõtetasandil, s.o MV humaanravimite hulgemüügiga ei tegele. Seetõttu on ilmne, et veterinaarravimite hulgemüügiga ja humaanravimite hulgemüügiga tegelevad olulises osas erinevad ettevõtjad. Eelnimetatu viitab omakorda sellele, et humaan- ja veterinaarravimite hulgemüük on spetsiifilised ja teineteisest oluliselt erinevad tegevusalad.

Asjaolu, et humaan- ja veterinaarravimite hulgemüügi turud erinevad kauplemistingimuste osas oluliselt, tõendab ka asjaolu, et humaan- ja veterinaarravimite turustuskanalid ja nende osakaalud on täiesti erinevad. Vastavalt Ravimiameti veterinaarravimite statistikale¹ väljastavad veterinaarravimite hulgemüüjad 91% veterinaarravimitest otse tegutsevatele veterinaararstidele või põllumajandusettevõtetele esindavatele veterinaararstidele, 2% teistele asutustele, 4% veterinaarapteekidele ja üksnes 3% üldapteekidele. Humaanravimite osas väljastatakse muudele asutustele ravimeid 3%, 25% turumahust läheb haiglaapteekidele ja üldapteekide kaudu turustatakse tervelt 72% ravimitest.² Eeltoodust võib järeldada, et turustuskanalid ja realiseerimistingimused on humaan- ja veterinaarravimitel täiesti erinevad ja KonkS § 3 lg 1 mõttes on seetõttu tegemist erinevatel kaubaturgudel käibivate ravimitega.

Samuti on erinevad humaan- ja veterinaarravimite realiseerimistingimused tulenevalt riigi poolsest hinnakontrollist. Humaanravimite jae- ja hulgemüügi hinnad on RavS § 15 lg 1 alusel allutatud riiklikule kontrollile, samas kui veterinaarravimite hinnad hinnakontrollile ei allu. Konkurentsituatsioon on seega mõlema ravimiliigi puhul täiesti erinev ja ka asjaolud, millega hulgemüüja peab arvestama, on täiesti erinevad.

Veterinaarravimeid inimeste raviks teatavasti ei kasutata (vt RavS § 6 lg 1). Humaanravimite kasutamine loomade raviks on aga äärmiselt erandlik. Vastavalt RavS § 26 lg 1 p 9 alusel kehtestatud sotsiaalministri 17.02.2005 määruse nr 27 „Ravimite hulgemüügi tingimused ja kord“ § 8 lg-le 15 võib veterinaararstile ravimite hulgemüügi korras müüa inimtervishoius kasutatavat ravimit ainult siis, kui vastava toimeaine, toimeaine sisalduse ja ravimvormiga veterinaarravimil ei ole Eestis kehtivat müügiluba või nimetatud veterinaarravimit ei ole Eesti hulgemüügi ettevõtetes müügil.

Lähtudes eeltoodust asuvad humaan- ja veterinaarravimid KonkS § 3 lg 1 mõttes erinevatel kaubaturgudel ja seda nii jae- kui hulgemüügi tasandil. Geograafilise turu osas märkis MV, et ZV-1 ja MV-1 erimeelsused puuduvad, s.o mõlemad on seisukohal, et asjaomaseks geograafiliseks turuks on Eesti Vabariigi territoorium.

Veterinaarravimite hulgemüügiturul saab tegutseda olulisel määral sõltumatult teistest turuosalistest ZV, mistõttu on tema turgu valitsev ettevõtja veterinaarravimite hulgemüügi turul Eestis. ZV turuosa veterinaarravimite hulgemüügis on vahemikus 50-55% ja on püsinud

---

¹ Kättesaadav: <http://www.ravimiamet.ee/veterinaarravimite-statistika>.

² Kättesaadav: <http://www.ravimiamet.ee/ravimituru-%C3%BClevaade>.

sellisena mitu aastat, seejuures toimus oluline turuosa tõus 2009. a. ZV turuosa tõus lühikese aja jooksul 37%-lt 50%-ni viitab konkurentsi vähesusele turul. Lisaks turuosa kasvatamisele läbi igapäevase majandustegevuse on ZV suurendanud oma turuosa ka läbi koondumiste – näiteks omandas ZV 2010. a alguses valitseva mõju OÜ Interfarm Est üle (kelle 2009. a turuosa oli 12%). Kui vaadelda 2009 – 2011 veterinaarravimite hulгимүүgiturgu HHI indeksi³ alusel, ilmneb, et veterinaarravimite hulгимүүgiturg on pikka aega olnud kõrgelt kontsentreeritud ning turu kontsentreerumine on viimastel aastatel hüppeliselt süvenenud.

MV esitas Konkurentsiametile Ravimiameti kodulehel avaldatud tabeli aastatel 2007 - 2011 enam veterinaarravimeid müünud hulгимүүjate ja nende osakaalu (%) kohta veterinaarravimite turul, märkides, et viimastel aastatel katavad kuus suurima turuosaga hulгимүүjat ligikaudu 95% kogu veterinaarravimite turust. HHI indeks veterinaarravimite hulгимүүgil on olnud aastatel 2007 – 2011 järgnev: 2007 - 1946, 2008 – 1978, 2009 – 2052, 2010 – 2600 ja 2011 – 3047. Rohkem kui 1800 punktine HHI tähistab kõrgelt kontsentreeritud turgu. Seega on viie aasta jooksul olukord senini niigi kõrgelt kontsentreerunud turul halvenenud oluliselt. Domineerivaks hulгимүүjaks antud turul on ZV ja tema turuosa (ja seega turujõud) on viie aasta jooksul oluliselt suurenenud. Kuivõrd MV turuosa on ZV turuosast rohkem kui kaks korda väiksem ja tegemist ei ole kõige suurema turuosalisega, ei ole MV-l kuidagi võimalik omada antud turul turgu valitsevat seisundit.

Asjakohatud ja sügavalt väärad on ZV avalduses esitatud paljasõnalised väited ja oletused selle kohta, nagu saaks Magnum kontserni kuuluvate üldapteekide kaudu kuidagi mõjutada veterinaarravimite turgu. Võttes arvesse, et üldapteekide kaudu realiseeritakse mitte rohkem kui 3% veterinaarravimiteid, ei oleks Magnumil võimalik üldapteekide abil olulisel määral mõjutada turul toimuvat ka siis, kui Magnumi kontrolli all oleksid kõik Eesti üldapteegid. Magnumi kontrolli all teatavasti aga ei ole enamust üldapteekidest ja see on teada ka Konkurentsiametile.

Lähtudes eeltoodust on MV hinnangul ilmne, et veterinaarravimite hulгимүүgi turul on turguvalitsev ZV, millest omakorda tuleneb loogiliselt, et MV seda olla ei saa.

Eeltoodule vaatamata kommenteeris MV lühidalt ka ZV avalduses esitatud süüdistusi. ZV märkis, et asjaolu, et turul tegutsevad ettevõtjad on omavahel lepingulistest suhetes, ei muuda neid valitseva mõju kaudu seotuks. ZV avaldus on selles osas oletuslik ega põhine faktidel. Liiatigi, AKH tegevus keskendub MV-le teadaolevalt üldapteekide varustamisele peamiselt humanravimitega. Veterinaarravimite turustusahelas on üldapteekide osakaal üliväike (vaid 3%), mistõttu ei ole üldapteekide kaudu kuidagi võimalik kahjustada konkurentsi veterinaarravimite hulгимүүgi turul.

ZV viited diskrimineerimisele veterinaarravimite [...] ja [...] osas põhinevad esiteks vääral eeldusel, et MV omab turgu valitsevat seisundit. Teiseks, nähtuvalt avaldusest endast, võimaldati ZV-l osta MV-lt nimetatud ravimeid tavahinnakirjast soodsama hinnaga (kuigi MV-l polnud selleks mingit kohustust arvestades turgu valitseva seisundi puudumist). Ka ei nõustu MV ZV väitega nagu oleks MV avalduse lisas 8 toodud 13.12.2011 e-kirjaga keeldunud ZV teenindamisest või suhtunud kuidagi üleolevalt. MV viis nimetatud e-kirja osas läbi ettevõttesisesse juurduse millest selgus, et MV töötaja ei tajunud ZV töötaja e-kirja

---

³ HHI (*Herfindahl–Hirschman Index*) näitab turu kontsentratsiooni taset. Indeks leitakse kõikide (või suurimate) turul tegutsevate ettevõtjate turuosade ruutude summeerimise teel.

tõsimeelse ettepanekuna, vaid naljana. ZV on ju niigi MV kliendiks, mida tõendavad avalduse enda lisades 4-5 olevad ostutellimus ja arve-saateleht. Lähtudes eelöeldust ei ole MV tegevus vastuolus ühegi õigusakti ega üldiselt aktsepteeritava äritavaga.

3.3. Ravimiameti andmed veterinaarravimite hulгимүүjate turuosade kohta

Järgnevas tabelis on Ravimiameti statistika põhjal välja toodud aastatel 2007 - 2012 enim veterinaarravimeid müünud hulгимүүjad ja nende turuosad veterinaarravimite hulгимүүgil Eestis. Kuna Ravimiameti statistika eelmise aasta kohta valmib iga aasta maikuuks, siis on 2012. a andmed ainult esimese üheksa kuu kohta.

Tabel 1 – Veterinaarravimite hulгимүүjate turuosad

Hulгимүүja	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (9 kuud)
OÜ Zoovetvaru	37,3%	37,3%	37,7%	45,2%	48,5%	50,3%
AS Magnum Veterinaaria	16,5%	17,5%	19,7%	18,8%	21,1%	22,2%
Dimela AS	12,7%	11,4%	10,8%	10,0%	10,0%	9,9%
Remedium AS	9,7%	11,4%	10,8%	9,6%	11,8%	11,8%
OÜ Interfarm Est	8,1%	11,3%	11,9%	8,5%	1,1%	-
Optimer AS	4,9%	4,4%	2,9%	3,3%	2,2%	2,8%
Tiitsat OÜ	1,7%	1,1%	0,9%	2,0%	2,4%	0,7%
Interchemie werken „De Adelaar“ Eesti AS	2,1%	<1	<1	<1	1,7%	1,3%

4. Õiguslik hinnang

Kaebuse kohaselt on ZV-l kahtlus, et AS Magnum kontsern (kuhu kuuluvad MV, OÜ Magnum Medical, AS Magnum Dental ja Magnum Logistics OÜ) ning AKH kuritarvitavad kollektiivset turgu valitsevat seisundit. Eelnimetatud ettevõtjad tegutsevad ZV hinnangul ühtse majandusliku üksusena, mille käive ravimite hulгимүүgi turul moodustas 2012. a I kvartali seisuga 49,26% ravimite hulгимүүjate kogukäibest. Kollektiivse turgu valitseva seisundi kuritarvitamine seisneb Kaebuse kohaselt selles, et eelnimetatud ettevõtjate kontrolli all olevad apteegid (nt Apotheke kett) on keeldunud turustamast teiste hulгимүүjate poolt tarnitavaid veterinaarravimeid, samuti on kõnealused ettevõtjad väidetavalt korduvalt keeldunud täitmast ZV-le tellimusi tellitu puudumise ettekäändel (täpsemaid andmeid konkreetsete keeldumiste kohta ei ole ZV esitanud) ja pakkunud tihti võrdväärsete kokkulepete korral erinevatele äripartneritele või klientidele erinevaid tingimusi. Konkreetsemalt tõi ZV välja, et MV on kehtestanud ZV-le kehtivast hinnakirjast kõrgemaid hindu veterinaarravimite [...] ja [...] osas ning et MV ei rakenda ZV-le nn [...], mis võimaldab kliendil saada aasta lõpus allahindlusi ostetud toodete kogumaksumuse pealt. Samuti tõi ZV välja, et OÜ Magnum Logistics osutab AKH-le ravimite ladustamise ja märgistamise teenust AS Magnum kontsernis kehtivate hindadega, samas teistele hulгимүүjatele ravimite märgistamise teenust ei osuta ning on seeläbi seadnud AKH teiste konkurentidega võrreldes eelistatumasse positsiooni.

Kuigi ZV kahtlustab antud juhul AS Magnum kontserni ja AKH poolt kollektiivse turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, on ZV esitanud konkreetsemaid andmeid üksnes MV käitumise kohta, mis puudutab hinnajärgsete soodustuste mittepakkumist ZV-le ravimite [...] ja [...] osas ning nn [...] mitterakendamist ZV-le.

Võrdväärsete kokkulepete korral erinevate tingimuste pakkumine või rakendamine erinevatele äripartneritele on KonkS § 16 punktist 3 tulenevalt keelatud vaid ettevõtjale, kes omab turgu valitsevat seisundit asjakohasel kaubaturul.

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade ja teenuste käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Konkurentsiamet tegi 31.12.2012 otsuse nr 5.1-5/12-042, millega lõpetas ZV suhtes läbiviidud haldusmenetluse. Viidatud haldusmenetluse raames uuris Konkurentsiamet veterinaarravimite hulгимүүгiteenuse pakkumisel ZV tegevuse mõju konkurentsiolukorrale ja tema tegevuse vastavust KonkS §-le 16. Oma 31.12.2012 otsuses piiritles Konkurentsiamet asjaomase kaubaturuna veterinaarravimite hulгимүүгiteenuse Eestis. Konkurentsiamet leiab, et vastav kaubaturu määratlus on asjakohane ka käesoleval juhul, kuna ZV poolt Kaebuses esitatud etteheited puudutavad sarnaselt ZV suhtes läbiviidud haldusmenetlusega võimalike diskrimineerivate hindade pakkumist veterinaarravimite hulгимүүгил.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt loetakse turgu valitsevat seisundit omavaks ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesolevat otsuse Tabelis 1 toodud Ravimiameti andmete kohaselt on suurimat turuosa veterinaarravimite hulгимүүги turul viimase viie aasta vältel omanud ZV, kusjuures viimasel kolmel aastal on ZV turuosa olnud üle 40%. ZV suurimaks konkurendiks veterinaarravimite hulгимүүгил on MV ligikaudu 20%-lise turuosaga viimasel viiel aastal. Kaks järgnevat hulгимүүijat on omanud kumbki umbes 10%-list turuosa ning ülejäänud konkurendid on olnud oluliselt väiksemad.

MV turuosa on tunduvalt väiksem KonkS § 13 lg-s 1 sätestatud 40%-st. Turgu valitsevat seisundit omava ettevõtja kontseptsioonist tulenevalt saab nimetatud seisundit omada vaid kaubaturul kõige suuremat turuosa omav ja tugevaima majandusliku jõuga ettevõtja. Suuruselt teine ettevõtja kaubaturul, kelle turuosa on seejuures ligikaudu kaks korda väiksem suurima asjaomasel kaubaturul tegutseva ettevõtja turuosast, ei saa põhimõtteliselt omada turgu valitsevat seisundit. Kuna Tabeli 1 kohaselt on veterinaarravimite hulгимүүги kaubaturul omanud viimase viie aasta vältel suurimat turuosa ZV, siis ei saa KonkS § 13 lg-st 1 tulenevalt olla asjaomasel kaubaturul turgu valitsev MV.

Kuivõrd MV ei oma käesoleval juhul asjaomasel kaubaturul turgu valitsevat seisundit, siis ei laiene talle KonkS §-s 16 sätestatud turgu valitsevat seisundit omava ettevõtja tegevuspiirangud. Seetõttu puudub vajadus analüüsida KonkS § 16 alusel ZV kaebuses kirjeldatud MV tegevust veterinaarravimite hulгимүүгiteenuse pakkumisel. Kui MV ei oma veterinaarravimite hulгимүүги kaubaturul turgu valitsevat seisundit, siis ei saa sellist seisundit omada ka mõni teine Magnumi kontserni ettevõtja, kes võib kontserni sisese tööjaotuse

kohaselt teostada mõningaid veterinaarravimite hulгимүүгига seonduvaid tegevusi. Seega puudub vajadus analüüsida KonkS § 16 alusel ka teiste Magnumi kontserni ettevõtjate tegevust veterinaarravimite hulгимүүгигил. Vastavalt KonkS § 63⁴ lg 1 punktile 1 võib Konkurentsiamet menetluse lõpetada, kui ettevõtja tegevuses puuduvad käesoleva seaduse rikkumise tunnused.

Seonduvalt ZV Kaebuses esitatud viidetega Magnumi kontserni ettevõtjate tegevustele, mis jäävad väljapoole veterinaarravimite hulгимүүгиги kaubaturgu, märgime, et Konkurentsiamet viib järelevahtemenetlusi läbi üksnes selliste kaebuste põhjal, mis sisaldavad võimaliku konkurentsi kahjustava tegevuse kohta konkreetseid etteheiteid, mida Konkurentsiametil on võimalik kontrollida. Kaebaja väited, mis viitavad vaid üldsõnaliselt teatud ettevõtja(te) väidetavalt konkurentsiseadusega vastuolus olevale käitumisele ei anna alust konkreetseteks kahtlusteks ja järelevahtemenetluse läbiviimiseks ettevõtja(te) suhtes, kelle kohta vastavad üldsõnaliselt etteheited on esitatud. ZV poolt esitatud üldsõnaliste etteheidete puhul jääb kohati ühtlasi selgusetuks, kuidas Konkurentsiameti poolt vastavate etteheidete paikapidavuse kontrollimine saaks aidata kaasa konkurentsi olukorra olulisele parandamisele veterinaarravimite hulгимүүгигил. Näiteks väidab ZV üldsõnaliselt, et AS Magnum kontserni ettevõtjate kontrolli all olevad apteegid (nt Apotheke kett) on keeldunud turustamast teiste hulгимүүгигиге poolt tarnitavaid veterinaarravimeid. ZV poolt viidatud Apotheke ketti kuuluvad apteegid on üldapteegid (seejuures kuuluvad Apotheke kaubamärki kandvasse apteegiketti erinevatele omanikele, mitte ainult Magnum kontserni ettevõtjatele kuuluvad apteegid). Ravimiameti andmetel väljastasid hulгимүүгигид 2011. a üldapteekidele vaid 3% veterinaarravimiteid, samal ajal kui ligikaudu 91% veterinaarravimiteid väljastati otse tegutsevatele veterinaararstile või põllumajandusettevõtteid esindavale veterinaararstile (ülejäanud 4% ja 2 % väljastati vastavalt veterinaarapteekidele ja teistele asutustele).⁴ Veterinaarravimite käive moodustas üldapteekide ravimite käibest Ravimiameti andmetel aastatel 2007 - 2011 keskmiselt vaid 0,23%.⁵ Seega moodustavad üldapteegid veterinaarravimite hulгимүүгигиге müügikanalitest vaid väga marginaalse osa, mistõttu saab ZV poolt väidetava Magnum kontserni tegevuse mõju konkurentsile veterinaarravimite hulгимүүгигигил olla samuti vaid väga marginaalne. On äärmiselt ebausutav, et konkurentsiolukord erineks selles osas oluliselt Eestis veterinaarravimite hulгимүүгигигист enam kui 40% omava ZV jaoks. Arvestades kõike eelnevat ei pea Konkurentsiamet põhjendatuks ega otstarbekaks ZV Kaebuses esitatud üldsõnalisi etteheiteid täiendavalt uurida.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 63⁴ lg 1 punktist 1,

otsustan

lõpetada OÜ Zoovetvaru 09.07.2012 kaebuse alusel alanud haldusmenetlus.

Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest arvates.

---

⁴ Kättesaadav: <http://www.ravimiamet.ee/veterinaarravimite-statistika>.

⁵ Kättesaadav: <http://www.sam.ee/apteegistatistika>.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Ärakiri on Konkurentsiameti 16.01.2013 otsuse nr nr 5.1-5/13-001 originaaliga samane.
Ärakirjas on ärisaladuseks loetud teabe asemel kasutatud tähist [...].

08.11.2013.a.

Kairi Kaasik-Aaslav, Konkurentsiameti konkurentsitenistuse järelvalveosakonna
peaspetsialist.